

Rigsdagstidende.

1853. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 13.

Fjerde Sessions anden Samling.

7de Møde.

Tirsdagen d. 15. Mars.

(Forts.).

Monrad (fortsat): Communalloven deler derimod i een Femtedeel og fire Femtedele, og den indøver disse fire Femtedele, disse mindst Besfattede, den exercerer dem, for at de saa med fuld Styrke kunne møde paa Valgdagen og overvælde deres Modstandere, den ene Femtedeel, som da vistnok vil være i Minoritet. Det er disse Betænkelligheder, jeg har havt. Hvad jeg her har anført om Sogneforstanderskaberne, vil tildeels ogsaa gjælde med Hensyn til Amtsraadene, og jeg skal derfor ikke opholde mig derved. Mine Indvendinger hidrøre, som sagt, ikke fra, at der her er Tale om mere eller mindre Liberalisme; jeg for mit Vedkommende skal være villig til at gjøre selv betydelige Indrømmelser, forsaavidt man, ved at bruge den samme Tanke, skulde søge Betryggelse i Valgbarheden. Der ved troer jeg ikke der bevirkes nogen Skade, hvorimod jeg, som allerede udviklet, har den største Betænkelse ved at sammenblande forskjellige Systemer, forskjellige Tanker, hvorved det Hele let bringes til en forstyrret Udvikling. Efter den Stemning, som dette Lovudkast synes at have for sig, tvivler jeg imidlertid meget om, at jeg vil forsøge paa ved Endringsforslag at bringe noget Andet ind, og jeg vil derfor blot tillade mig at henstille disse Betragtninger til Deres Overveelse, der ønske at gennemføre Loven.

Ballentin: Ogsaa jeg hører til dem, der havde ønsket, at der var blevet forelagt en fuldstændig Communallov istedetfor blot en Valglov. Det er jo netop den Bestemmelse i Grundloven, der tilligter Communerne en Ret

til at ordne deres egne Anliggender selvstændigt, dog, som der søies til, under Statens Tilsyn, der har fundet en saa høist forskjellig Udlægning. Det er netop den, der paa saa mange Maader har været fremfaldt og forstærket af Ønsket om, at vi nu maatte faae at vide, i hvilken Stikfelse denne Grundlovsbestemmelse skulde fremtræde i Livet. En aaret Taler har allerede idag antydet, hvorledes et Udkast til en Communallov, der er fremkommet, ikke har vundet nogen Stemme for sig, men han glemte at omtale, at der ogsaa var fremlagt et andet Udkast til en Communallov, som visse hellig heller ikke her i Thinget fandt stor Anklang, og det var vel netop, fordi begge disse syntes at bevæge sig hver til sin Overlighed, idet det ene altfor stærkt havde betonet Udtrykket om Communerens Selvstændighed, medens det andet maaskee ligesaa stærkt havde holdt sig til Udtrykket om Statens Tilsynsret. Det vilde derfor have været høist ønskeligt, om Regjeringen nu selv var fremkommen med et Lovforslag, hvorved begge disse to i Grundloven indeholdte Bestemmelser, kunde skee deres fulde Fyldest; men da dette nu ikke forholder sig saaledes her idag, skal jeg, navnlig efter de Udtalelser, der, efterat jeg havde begjært Ordet, ere fremkomne fra den ærede Rigsdagsmand for Maribo Amts 4de Valgkreds (Monrad), ikke længe opholde mig derved. Jeg seer nok, at man idag er kommen noget mere ind paa Enkelthederne, end jeg havde troet man vilde komme ved den første Behandling af en Sag; man seer saaledes, hvor nøie Valgloven staar i Forhold til det egentlig Reelle eller til Communerens Stilling. Der er navnlig een Mands Stilling i Kommunen, som man fra forskjellige Sider i Særdeleshed har henvendt sin Opmærksomhed paa, det er